

Älykkäät kaupungit – älykäs kuntauudistus?

EI OLE VAIKEA ARVAILLA, mikä viime päivien uutisista pysyy otsikoissa vielä pitkään. Se on epäilemättä Kunnallishallinnon rakenne -työryhmän raportti *Elinvoimainen kunta- ja palvelurakenne*. Itsekin ajattelin aihetta hiukan syvällisemmin raapaista, mutta tulin toisiin ajatuksiin aloittaessani tutustumisen työryhmän raporttiin. Noin kuusisataasivuinen kaksiosainen teos ei houkuttellut tutustumaan aiheeseen sen perusteellisemmin. Tietysti aiheeseen voisi ottaa kantaa kevyinkin perustein tai vaikkapa kolikkoa heittämillä, kuten monet varmaan tulevat tekemäänkin. Tämä kuuluu demokratiassa kuitenkin pelin henkeen. Hatusta vedetty katsantokanta on ainakin vaaliurnilla yhtä arvokas kuin asiasta vaikkapa elämäntyönsä tehneen asiantuntijan näkemys.

Jäin kuitenkin pohtimaan asiaa ammattikuntamme näkökulmasta. Toteutuessaan edes osittain uudistus tarkoittaisi melkoista urakkaa ammattikunnallemme. Mutta kuinka melkoista? Selaillessani *Maankäytön* nettiarkistoa eteeni osui **Mauri Asmundelan** juttu kuntaliitosten vaikutuksista kiinteistörekisterin pitoon (numero 3/2008). Jutussa arvioitiin, että 1.1.2009 voimaan tulleiden kuntaliitosten (99 kunnasta 32) johdosta noin puoli miljoonaa rekisteriyksikköä olisi käytävä läpi. Ja kiinteistörekisterin pito voitaneen vielä katsoa varsin pieneksi otoksesi siitä, mitä kaikkea olisikaan tehtävä. Urakka vaikuttaa valtavalta. Uudistusten tekeminen hallinnollisesti ja paperilla saadaan kyllä onnistumaan, mutta hommassa ei ole järkeä, ennen kuin toiminnan tuottavuutta on pystytty kestäväällä tavalla lisäämään.

On kuitenkin selvää, että kuntienkin täytyy tulevaisuudessa selvittää suhteellisesti niukemmilla resursseilla, tuottavuutta kasvattaen. Eräs keino tuottavuuden parantamiseen on tutkimustoiminta. Pitkässä

juoksussa sen voidaan jopa sanoa olevan ainoa tie. Yhden lähestymiskulman tutkimustoiminnan mahdollisuuksiin tarjoaa nousussa olevan älykkään kaupungin tutkimusteema, jota tässä numerossa mielestäni kovin kiinnostavasti käsitellään. On selvää, että tuohon ”älykkääseen” suuntaan on niin kaupungeissa kuin pienemmissäkin kunnissa edettävä, olkoonpa kuntarakenne mikä hyvänsä.

Lopuksi en malta olla vielä palaamatta edellisen numeron pääkirjoitukseen, jossa **Lehtosen Pekka** muisteli ”kirjoituskone-aikoja”. Paperiliimasta ja saksista sekä liuskojen latomisesta (mitähän se on, jotain gutenbergiläistä?) on suhteellisen lyhyessä ajassa edetty huima harppaus. Ei ole kuitenkaan perusteita uskoa, että tekniikan kehittyminen mitenkään pysähtyisi tai edes hidastuisi. Tätä kirjoitusta suunnitellessani pohdin, mikä voisi olla vaikein mahdollinen aihe. Tulin johtopäätökseen, että se olisi ennusteen laatiminen siitä, miten lehden tekemiseen ja varsinkin lukemiseen liittyvä tekniikka tulee lähivuosina kehittymään. Kovin rohkeita visioita hologrammina nenän edessä loistavasta *Maankäytöstä* vuonna 2020 en uskalla ennustaa, mutta pidän varmana sitä, että sosiaalinen media on tullut jäädäkseen. Ehkäpä jotkut sosiaalisen median komponentit löytävät *Maankäyttöönkin* lähivuosina tiensä. Kuulemani mukaan *Maankäytön* nykyiset pdf-versiot taipuvat joihinkin tabletteihin jo varsin miellyttävästi. Tekniikka tarjoaisi jo nyt monenlaisia käyttämättömiä mahdollisuuksia. Etenemme *Maankäytössä* kuitenkin maltilla – muiden kokemuksista oppien. Ja sitä paitsi uskon siihen, että postiluukusta kolahtava painettu versio tulee pitämään pintansa vielä kauan – vaikka ohessa muitakin toiminnallisuksia tarjottaisiin.

Ajatuksia herättäviä lukuhetkiä.

ARI LAITALA
ari.laitala@maankaytto.fi